

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1

1 maximumscore 2

- Calypso 1
- wilde met Odysseus trouwen / hield Odysseus jarenlang op haar eiland vast 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

2 maximumscore 1

λίσσοιτο is een persoonsvorm, maar is vertaald als een (tegenwoordig/onvoltooid) deelwoord / als 'smekend'.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

3 maximumscore 1

(Odysseus heeft het over een huwelijk en) de godin Athene heeft in een droom tot Nausicaa gesproken over haar aanstaande huwelijk / Nausicaa had over haar aanstaande huwelijk gedroomd.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen wanneer zowel het element 'droom' als het element 'huwelijk' in het antwoord voorkomt.

4 A

5 maximumscore 2

- δάμων (regel 172) 1
- θεοὶ (regel 174) 1

Opmerkingen

- *Wanneer als antwoord is gegeven 'κῶμ' (regel 171)', hiervoor geen scorepunt toekennen.*
- *Wanneer als antwoord is gegeven 'θύελλαι (regel 171)', hiervoor geen scorepunt toekennen.*

Vraag	Antwoord	Scores
6	maximumscore 1 σέβας (regel 161) <i>Opmerking</i> <i>Geen scorepunt toekennen wanneer als antwoord is gegeven 'έτεθήπεα (regel 166)'.</i>	
7	maximumscore 3 <ul style="list-style-type: none"> • Odysseus beschrijft zijn eigen situatie/ellende / probeert medelijden te wekken • Odysseus vraagt Nausicaa om hulp • Odysseus wenst Nausicaa het allerbeste toe Of woorden van overeenkomstige strekking.	1 1 1
8	maximumscore 1 Ze beginnen allebei met complimenten aan de ander. / Ze spreken allebei de ander met respect toe. / Ze spreken allebei hun indruk van de ander uit. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
9	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • Nausicaa: onbevreesd/hulpvaardig/zelfbewust/voorzichtig/gereserveerd • Odysseus: charmant/slim/welbespraakt Of woorden van overeenkomstige strekking.	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 2

---

10 maximumscore 1

In Tekst 1 staat dat hij twintig dagen op zee geweest is.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Wanneer alleen als antwoord is gegeven dat Odysseus niet rondgezwakt heeft, maar rechtstreeks door golven en wind vanaf Ogygia hierheen gevoerd is, geen scorepunt toekennen.

11 maximumscore 2

Twee van de volgende antwoorden:

- Odysseus vertelt de Phaeaken over al zijn avonturen.
- De Phaeaken zorgen ervoor dat Odysseus Ithaca bereikt.
- Bij de Phaeaken vindt een omslag plaats: vanaf zijn verblijf daar gaat het langzamerhand beter met Odysseus. / Als Odysseus bij de Phaeaken aankomt, is hij er het allerergst aan toe.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

12 maximumscore 1

Ze is bang voor roddels.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

13 maximumscore 1

Circe; Polyphemos

Opmerkingen

- *Niet fout rekenen wanneer in plaats van 'Circe' als antwoord 'de Sirenen/Lotuseters' is gegeven.*
- *Niet fout rekenen wanneer in plaats van 'Polyphemos' als antwoord 'de Laestrygonen/Sirenen' is gegeven.*
- *Niet fout rekenen wanneer in plaats van 'Polyphemos' als antwoord 'de Cycloop' is gegeven.*
- *Alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 3

14 maximumscore 2

- Athene is (in het beeld) de leermeester van een ambachtsman 1
  - Athene zorgt er (in het afgebeelde) voor dat Odysseus er mooi uitziet 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen

- Niet fout rekenen wanneer de antwoorden in omgekeerde volgorde zijn genoteerd.
- Wanneer 'het afgebeelde' en 'het beeld' in het antwoord expliciet zijn verwisseld, één scorepunt in mindering brengen.
- Wanneer als personage Hephaestus is gegeven in plaats van Athene, geen scorepunten toekennen.

15 maximumscore 1

κάλλος (regel 156)

16 maximumscore 1

Er is sprake van tmesis. / πρὸς staat achter het woord waar het bij hoort.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

17 maximumscore 1

σιδήρεον (regel 172)

18 maximumscore 2

- a. ἔνθεν ἀνέστη (regel 164) 1
- b. Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες (regel 167) 1

Opmerking

Wanneer bij b. als antwoord is gegeven 'ἀθανάτοισιν (regel 163)', geen scorepunt toekennen.

19 maximumscore 1

(ἄλλη γ') γυνή (regel 168)

Opmerkingen

- Wanneer 'ὦδε' aan het citaat is toegevoegd, geen scorepunt toekennen.
- Wanneer als antwoord is gegeven 'Δαιμονίη/σοί (regel 166)', geen scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 1

Penelope bedenkt een list en Odysseus heeft dat niet door / Penelope overtreft hier Odysseus in slimheid (omdat zij een list bedenkt en daarin slaagt).

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen wanneer zowel op Odysseus als Penelope is ingegaan.

21 maximumscore 2

- a. ἐκθεῖσαι (regel 179); ἐμβάλετ' (regel 179) 1
- b. Eurycleia heeft Odysseus herkend toen ze zijn voeten/benen waste (aan het litteken dat hij in zijn jonge jaren opgelopen had bij de zwijnenjacht) 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Bij a. alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

22 maximumscore 2

- a. - - | - ~ | - ~ | - ~ | - ~ | - - || 1
- b. Nee, want dan zou er een opeenvolging komen van een lange, een korte en een lange lettergreep en dat is niet mogelijk in een dactylische hexameter. / Nee, de twee korte laatste lettergrepen van προσεφώνεε kunnen niet vervangen worden door één korte (de laatste lettergreep van προσέειπε). / Nee, want dan is er een korte lettergreep te weinig 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Tekst 4

---

23 maximumscore 3

- a. ὀχθήσας (regel 182) 1
- θυμαλγές (regel 183) 1
- b. In het Grieks staat dat het bed verplaatsen moeilijk/lastig is (zonder de hulp van een god) 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Algemeen

24 maximumscore 3

- a. de homerische kwestie 1
  - b. De Analytici waren van mening dat de Ilias en de Odyssee een mengsel zijn van kortere, door verschillende dichters gecomponeerde gedichten 1
  - De Unitariërs waren van mening dat één briljante dichter zowel de complete Ilias als de Odyssee gemaakt heeft 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 25

25 maximumscore 1

Ἡ δ' (kolon 26) μετηύδα διὰ θεάων·

(En/Maar) zij, de stralende onder/van de godinnen sprak (tot ons)

Niet fout rekenen: Ἡ Circe

Kolon 26

26 maximumscore 1

ἐν μέσσω σταῖσα

nadat ze tussen ons (in) / in het/ons midden was gaan staan

Niet fout rekenen: σταῖσα staande

Kolon 27

27 maximumscore 2

“Σχέτλιοι, οἱ ζῶντες ὑπήλθετε δῶμ' Ἄϊδαο, δισθανέες,

Dapperen, (jullie) die levend het huis van Hades zijn binnengegaan, tweemaal stervend(en)

οἱ ζῶντες ὑπήλθετε de levenden zijn binnengegaan

0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 28		
28	maximumscore 2 ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι. terwijl (de) andere mensen eenmaal sterven	
	Niet fout rekenen: ἄλλοι ἄνθρωποι alle andere mensen	1
	ἄλλοι ἄνθρωποι alle mensen	0
	ἅπαξ ineens/opeens	0
	ἅπαξ niet vertaald	0
Kolon 29		
29	maximumscore 1 Ἄλλ' ἄγετ', (Maar) kom/vooruit	
	Elke andere betekenis dan '(Maar) kom/vooruit' of een synoniem daarvan	0
Kolon 30		
30	maximumscore 1 ἐσθίετε βρώμην eet voedsel	
	jullie eten voedsel	0
Kolon 31		
31	maximumscore 1 καὶ πίνετε οἶνον en drink wijn	
	en jullie drinken wijn	0
	Wanneer ἐσθίετε in kolon 30 met 'jullie eten' is vertaald, 'jullie drinken wijn' niet meer aanrekenen.	
Kolon 32		
32	maximumscore 1 αὐθι πανημέριοι hier de hele dag	
	Niet fout rekenen: αὐθι terstond	
	πανημέριοι hele dagen	0

Vraag	Antwoord	Scores
<p>Kolon 33</p> <p>33 maximumscore 1</p>	<p>ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι (maar/en) samen/tegelijk met het opkomen/verschijnen / bij het aanbreken van de dageraad</p> <p>Niet fout rekenen: samen/tegelijk met de verschijnende dageraad</p>	
<p>Kolon 34</p> <p>34 maximumscore 1</p>	<p>πλεύσεσθ'· zullen jullie varen</p> <p>Niet fout rekenen: varen jullie / moeten jullie varen</p>	
<p>Kolon 35</p> <p>35 maximumscore 1</p>	<p>αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν maar/en ik zal (jullie) de weg wijzen/tonen</p> <p>Niet fout rekenen: δείξω ik wijs/toon</p>	
<p>Kolon 36</p> <p>36 maximumscore 2</p>	<p>ἡδὲ ἕκαστα σημανέω, en (ik) zal alles duidelijk maken / meedelen</p> <p>Niet fout rekenen: σημανέω ik maak duidelijk / deel mee Niet fout rekenen: σημαίνω voorspellen ἕκαστα niet als onzijdig vertaald</p>	0
<p>Kolon 37</p> <p>37 maximumscore 2</p>	<p>ἵνα μή τι κακορραφίη ἀλεγεινῆ (kolon 38 en 39) ἀλγήσετε opdat jullie niet door smartelijke/pijnlijke overmoed iets (zullen) lijden / in enig opzicht (zullen) lijden / opdat jullie in het geheel niet door smartelijke/pijnlijke overmoed (zullen) lijden</p> <p>Niet fout rekenen: ἵνα zodat Niet fout rekenen: τι verbonden met πῆμα (kolon 39) Niet fout rekenen: τι niet vertaald τι wat? / waarom?</p>	0

Vraag	Antwoord	Scores
<p>Kolon 38 38 maximumscore 1</p>	<p>ἢ ἀλὸς ἢ ἐπὶ γῆς (of) op zee of op land</p>	
<p>Kolon 39 39 maximumscore 2</p>	<p>πῆμα παθόντες.” door leed te doorstaan / terwijl jullie leed doorstaan</p>	
<p>Niet fout rekenen: πῆμα vertaald als lijdend voorwerp bij ἀλγήσετε (kolon 37) Niet fout rekenen: παθόντες nadat jullie hebben doorstaan πάσχω elke andere betekenis dan ‘doorstaan’ of een synoniem daarvan</p>		0
<p>Kolon 40 40 maximumscore 1</p>	<p>Ὡς ἔφαθ’, Zo sprak zij</p>	
<p>Zo sprak hij</p>		0
<p>Toen zij sprak / Toen sprak zij</p>		0
<p><i>De woorden ἡμῖν δ’ αὐτ’ ἐπεείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ zijn voorvertaald.</i></p>		
<p>Kolon 41 41 maximumscore 2</p>	<p>Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ (kolon 42) ἦμεθα Zo zaten wij toen de hele dag (door)</p>	
<p>Ὡς elke andere betekenis dan ‘zo’ of een synoniem daarvan</p>		0
<p>Kolon 42 42 maximumscore 1</p>	<p>ἕς ἡέλιον καταδύντα tot zonsondergang / tot de zon was ondergegaan / onderging</p>	
<p>Kolon 43 43 maximumscore 2</p>	<p>δαινύμενοι κρέα τ’ ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ. ons te goed doend aan ontzaglijk veel (stukken) vlees en zoete/lekkere wijn</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 44		
44	maximumscore 2 Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ (Maar/En) toen/zodra de zon was ondergegaan / onderging	
	Ἦμος vertaald als bijwoord (Toen ging de zon onder)	1
	Ἦμος elke andere betekenis dan 'toen/zodra' of een synoniem daarvan	0
Kolon 45		
45	maximumscore 1 καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν, en de duisternis was aangekomen / naderde/aankwam	
Kolon 46		
46	maximumscore 2 οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός, gingen zij / de anderen slapen / sliepen zij bij de kabels van het schip	
	νηός niet vertaald als vorm van ναῦς	0
Kolon 47		
47	maximumscore 2 ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα (maar/en) zij, nadat zij mij bij de/mijn hand had gepakt / zij pakte me bij de/mijn hand en	
	Niet fout rekenen: zij, nadat zij mijn hand had gepakt	
Kolon 48		
48	maximumscore 2 φίλων ἀπονόσφιν ἐταίρων εἶσέ τε καὶ προσέλεκτο deed (ze) me plaatsnemen ver weg van de/mijn geliefde / mijn (eigen) makkers/vrienden en ging naast mij liggen	
	φίλων ἀπονόσφιν ἐταίρων ver weg van (mijn) vrienden en makkers	1
	φίλων niet vertaald als vorm van φίλος	0
Kolon 49		
49	maximumscore 1 καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα· en vroeg / deed navraag naar alles	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Kolon 50**50 maximumscore 2**

αὐτὰρ ἐγὼ τῆ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.

en ik vertelde haar alles naar behoren / geordend

Niet fout rekenen: αὐτὰρ maar

Niet fout rekenen: τῆ daar

τῆ elke andere betekenis dan '(aan) haar / daar' of een synoniem daarvan 0

πάντα niet vertaald als lijdend voorwerp bij κατέλεξα 0

Bronvermeldingen

tekst 1	Homerus, Odyssee 6.139-190
tekst 2	uit: De Odyssee van Drs. P
tekst 3	Homerus, Odyssee 23.153-186
tekst 4	uit: Charivarius, Odysseus
tekst 5	Homerus, Odyssee 12.20-35